

Zavod za javno zdravlje „Timok“

Zaječar

Sremska 13, 19000 Zaječar
e-mail: timok@zavodzajecar.rs
www.zavodzajecar.rs

žiro račun 840-250667-71; matični broj 07147929; šifra delatnosti 8690; PIB 101327330
centrala: +38119422477; +38119422543; faks: + 38119442236; računovodstvo: + 38119425659

1615/20

PREPORUKE ZA PREDŠKOLSKE USTANOVE, USTANOVE ZA DECU I VRTIĆE

I. Preporuke pre prijema dece:

- Pre početka rada, potrebno je provesti pranje, čišćenje i dezinfekciju prostora, pribora i opreme, kao i provetravanje prostorija.
- Obezbediti dovoljne količine lične zaštitne opreme, sredstva i pribora za čišćenje i dezinfekciju.
- Na ulazu u objekat postaviti dezobarijere.
- Uvesti obavezno pranje ili dezinfekciju ruku prilikom ulaska u objekat, kao i pranje ruku dece pri prijemu u ustanovu.
- Prijem dece obavljati u skladu sa važećom procedurom ponovnog dolaska deteta nakon dužeg odsustva uz potvrdu nadležnog pedijatra.
- Prilikom dolaska/odlaska dece uspostaviti proceduru kontrolisanog ulaska kako se ne bi stvarala gužva i kako bi se obezbedila preporučena distanca od 2 metra, u skladu sa mogućnostima, organizovanje prihvata dece ispred objekta (na ulazu), u unapred dogovorenim intervalima. Roditelji dece treba da nose masku pri dolasku.
- Edukovati roditelje o važnosti ostajanja kod kuće dece sa simptomima bolesti – respiratorne, crevne infekcije, povišena temperatura i sl. Ili sa sumnjom na početak bolesti (umor, gubitak apetita i sl.)

Zavod za javno zdravlje „Timok“

Zaječar

Sremska 13, 19000 Zaječar
e-mail: timok@zavodzajecar.rs
www.zavodzajecar.rs

žiro račun 840-250667-71; matični broj 07147929; šifra delatnosti 8690; PIB 101327330
centrala: +38119422477; +38119422543; faks: + 38119442236; računovodstvo: + 38119425659

- Edukovati zaposlene o obavezi praćenja sopstvenog zdravstvenog stanja i stanja dece i pridržavanja postupka u skladu sa preporukama vezanim za prevenciju pojave bolesti Kovid-19 (uključujući poštovanje socijalne distance i korišćenja lične zaštitne opreme). Zaposlene kod kojih su se ispoljili simptomi bolesti, odmah udaljiti sa radnog mesta.

II. Prilikom prijema dece je bitno obratiti pažnju na sledeće mere:

- Sprovoditi strogu trijažu dece pri prijemu u objekat. Osoba koja obavlja trijažu treba da pre pregleda i nakon svakog pregleda ukoliko je imala kontakt sa detetom opere ruke toplom vodom i sapunom, kao i da koristi ličnu zaštitnu opremu – masku, rukavice, vizir, radnu uniformu. Razmotriti mogućnost uvođenja merenja telesne temperature beskontaktnim toplomerom pri dolasku deteta – obrisati ga nakon svakog merenja alkoholnom maramicom ili dezificijensom. Pri svakoj sumnji na postojanje respiratorne bolesti, dete ne primati u kolektiv.
- Pojačati higijenske mere u celom objektu uz češću primenu mera tekuće dezinfekcije prostora, površina i predmeta, uključujući igračke, površine i predmete koji se često dodiruju (prekidači za svetlo, ključevi, ručke ormarića, sudopera, stolovi, stolice, objekti za igranje u dvorištu i sl.)
- Obezbediti da deca za stolovima sede na udaljenosti od 2 metra.
- Ne mešati grupe i vaspitače, u skladu sa preporukom socijalnog distanciranja. Boravak dece organizovati tako da se međusobni kontakt različitih vaspitnih grupa dece (smeštenih u odvojenim

Zavod za javno zdravlje „Timok“ Zaječar

Sremska 13, 19000 Zaječar
e-mail: timok@zavodzajecar.rs
www.zavodzajecar.rs

žiro račun 840-250667-71; matični broj 07147929; šifra delatnosti 8690; PIB 101327330
centrala: +38119422477; +38119422543; faks: + 38119442236; računovodstvo: + 38119425659

prostorijama) maksimalno izbegne, u skladu sa mogućnostima: odvojeno vreme za igru uz organizovanje igara u istim manjim grupama – boravak na otvorenom, primene higijenskih mera pre obroka, tokom služenja obroka i sl.

- Ne dozvoliti da deca među sobom dele hranu.

- Ne koristiti igračke koje se ne mogu prati i dezinfikovati, posebno mekane igračke. Ne mešati igračke između vaspitnih grupa i dece pre nego što se operu i dezinfikuju. Uspostaviti jasnu proceduru za pranje, dezinfekciju i odlaganje čistih i „prljavih“ – korišćenih igračaka kako bi se sprečilo njihovo ukrštanje. Pranje i čišćenje igračaka obavljati van domašaja dece.
- Posebnu pažnju treba obratiti na potrebu pojačanih higijenskih mera u slučaju pranja, umivanja, hranjenja, držanja u naručju dece.
- Uvesti češće pranje ruku dece, a obavezno nakon kivanja, kašljanja, plača, pre i posle konzumiranja hrane. U slučaju pružanja pomoći pri pranju ruku detetu, osoblje mora nakon toga oprati svoje ruke.
- Uvesti obavezan nadzor pri pranju ruku dece.
- Tokom menjanja pelena u mlađim grupama, strogo poštovati proceduru održavanja higijene ruku pre i nakon zamene i odlaganja pelena. Nakon zamene pelena, obaviti i pranje ruku deteta, kao i pranja i dezinfekciju površina i završnog pranja ruku nakon sprovedene procedure.
- Koristiti sredstva za pranje koja se rutinski koriste.
- Pri korišćenju dezinfekcionih sredstava voditi računa o pravilnoj primeni u skladu sa uputstvom proizvođača, vezanom za namenu, koncentraciju, način primene i neophodno kontaktno vreme.

Zavod za javno zdravlje „Timok“ Zaječar

Sremska 13, 19000 Zaječar
e-mail: timok@zavodzajecar.rs
www.zavodzajecar.rs

žiro račun 840-250667-71; matični broj 07147929; šifra delatnosti 8690; PIB 101327330
centrala: +38119422477; +38119422543; faks: + 38119442236; računovodstvo: + 38119425659

- Pribor i sredstva za čišćenje i dezinfekciju moraju se držati van domašaja dece i ne smeju se primenjivati u neposrednoj blizini dece, kako bi se izbeglo udisanje eventualnih isparenja.
- Redovno, u skladu sa vremenskih prilikama, prirodnim putem – otvaranjem prozora, provetravati prostorije, posebno prostorije za boravak dece. Ne koristiti veštačku ventilaciju.
- Dnevni odmor – spavanje organizovati tako da se deca na krevetima pozicioniraju po principu „noge – glava“ uz preporučenu razdaljinu od 2 metra. Obezbediti pojedinačne krevete i posteljinu za svako dete i strogo voditi računa da se ne mešaju.
- Osobe koje rade na pripremi i distribuciji hrane moraju nositi maske i rukavice i sprovoditi mere pojačane lične higijene, posebno učestalog pranja ruku i mere pojačane opšte higijene.
- Iako je, prema SZO, rizik za transmisiju virusa putem hrane, kao i ambalaže – pakovanja vrlo nizak, prilikom pripreme hrane potrebno je strogo se pridržavati principa dobre higijenske prakse u pripremi i manipulaciji hranom, sa ciljem smanjenja uvek prisutnih rizika za sve bolesti prenosive hranom, posebno značajne u uslovima organizovane kolektivne ishrane.
- Sprovoditi pojačane edukativne aktivnosti sa decom, sa ciljem lakšeg razumevanja i usvajanja novih pravila postupanja o važnosti: a) čestog i pravilnog pranja ruku (minimum 20 sekundi – npr. uz neku pesmicu), b) kašljanja i kivanja u podlakticu, v) socijalnog distanciranja koje treba osmisliti kroz igru dece – razmestiti ih da sede na udaljenosti jedni od drugih – npr. da vežbaju da rašire ruke i „mašu krilima“ tako da se ne dodiruju, g) izbegavanje dodirivanja lica.
- Na vidnim mestima postaviti edukativne postere sa preporukama o preventivnim aktivnostima.
- Kontrolisati razloge odsustva dece, kontaktirati roditelje a po potrebi i pedijatra nadležnog Doma zdravlja.
- Ne sprovoditi organizovane grupne aktivnosti u objektu (priredbe i sl.), kao ni organizovane posete mestima gde se očekuje okupljanje većeg broja ljudi (bioskopi, pozorišta i sl.), izlete, ekskurzije itd.
- Ukoliko postoji organizovani prevoz dece (kuća – predškolska ustanova), mere socijalnog distanciranja i pojačane dezinfekcije se moraju poštovati i tokom prevoza. U tom smislu potrebno je da vozač nosi masku koja pokriva nos i usta, rukavice, da razmak između dece bude minimalno 2 metra (npr. u svakom drugom redu sedi po jedno dete – u slučaju nedostatka vozila, prevoz obavljati u intervalima) i intenzivirati mere lične higijene vozača i dezinfekciju unutrašnjosti vozila (vozačka kabina, rukodržači, sedišta itd.)
- Učestaliju dezinfekciju primenjivati i kod namenskih vozila za transport hrane.

III. Mere ako dođe do sumnje ili postojanja simptoma Covid-19 kod dece potrebno preduzeti sledeće:

- Obezbediti prostoriju za izolaciju u slučaju pojave simptoma bolesti deteta tokom boravka u objektu

Zavod za javno zdravlje „Timok“ Zaječar

Sremska 13, 19000 Zaječar
e-mail: timok@zavodzajecar.rs
www.zavodzajecar.rs

žiro račun 840-250667-71; matični broj 07147929; šifra delatnosti 8690; PIB 101327330
centrala: +38119422477; +38119422543; faks: + 38119442236; računovodstvo: + 38119425659

- Kod svake promene zdravstvenog stanja, dete izolovati u sobu za izolaciju, odmah obavestiti roditelje / staratelje i, u najkraćem roku, dete uputiti lekaru. Ukoliko se vrši merenje telesne temperature običnim toplomerom (preporučeno samo kod dece kod koje se sumnja na povišenu temperaturu), obavezna je dezinfekcija toplomera nakon merenja, kao i higijena ruku.
- Proveriti zdravstveno stanje ostale dece koja borave u kolektivu i svaki sumnjiv slučaj izolovati.
- U slučaju potvrde Kovid-19 infekcije, prostor u kome je osoba boravila ne koristiti. Otvoriti spoljna vrata i prozore da bi se prostor provetrio. Pre čišćenja prostora sačekati bar 24 sata. Detaljno oprati i dezinfikovati prostor, površine, pribor, opremu i dr. namenskim dezinfekcionim sredstvima u skladu sa uputstvom proizvođača, uz obavezno korišćenje lične zaštitne opreme.

Centar za higijenu i humanu ekologiju